

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT MAGASIN

STRÖMS VATTENDAL, DRAGSNÄS. — FOTO. G. REIMERS, GEFLE.

20:DE ÅRG

DEN 25 MAJ 1919

N:o 34

Foto. Flodin, Stockholm.

Klisché: Bengt SV/vergarva.

Erik Nyström

PROFESSOR ERIK NYSTRÖM.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA

Midtens rike har alltid för oss svenskar haft en lockande klang; dess fyratusenåriga kultur, som stått oberörd af tidens växlingar, och dess idoga, fredliga befolkning, som ned framgång trotsat kringboende vilda nomadfolks angrepp genom tiderna, framstå för oss, en yngre civilisations arftagare, som ett imponerande vittnesbörd om de asiatiska folkens inneboende andliga kraft. Förbindelserna — till att börja med uteslutande ekonomiska — mellan Sverige och Kina inleddes, som bekant, med det svenska ostindiska kompaniet, som 1731 fick oktroj för handeln på Kina, men detta sporadiska försök att komma Kina närmare in på lifvet lämnade ett ringa resultat och man kan säga att först med ingången af detta århundrade ett allmännare intresse visats från svensk sida att göra sig förtrogen med den kinesiska kulturen. En af de förnämsta pionjärerna bland dessa svenskar, och en man hvars namn äger ett stort anseende öfverallt inom Kinas gränser, är professor Erik Nyström.

Erik Nyström föddes d. 5 juli 1879. Fadern var den på sin tid i politiska och vetenskapliga kretsar mycket kände med. o. fil. d:r Carl Nyström, led. af Första Kam., som bl. a. var en af deltagarne i Nordenskjöldska expeditionen till Spetsbergen. Som politiker var han känd som en mycket skicklig och spirituell debattör, och som ett kuriosum kan nämnas, att han för sina ytterligt konservativa åsikter kallades "mandarinen". (Sonen Erik är däremot en verklig mandarin, då han under kejsardömet's dagar erhöi mandarinknappen af tredje graden — af genomskinlig blå tärng — en utmärkelse, som vederligt aldrig fallit på någon svensk mans lott förut, och väl aldrig kommer att göra det nu under den republikanska regimen.) Modern var Emily Skjöldebrand. Erik Nyström aflade studentexamen 1896, utexaminerades som civilingenjör i kemi från Tekn. Högskolan 1900 och blef fil. kand. året därpå i Upsala.

N. åtföljde sedermera prof. Cleve till Budapest för att fullfölja en del undersökningar angående sällsynta jordarter, som igångsatts af den stora firman Ganz & Co. därstädes. Genom sammanträffande med en framstående dansk ingenjör, Kristian Jensen, som på kinesiska regeringens uppdrag anlagt telegraflinjer i det inre Kina, blef Nyströms intresse väckt för detta "de stora dimensionernas land", och försedd med nödiga rekommendationer från Jensen begaf han sig till det nya och ökanda verksamhetsfältet, där han sedan gjort en så stor insats.

Tidsafståndet 1902—1919 synes oss helt kort, men i Kinas utvecklingshistoria är det liktydigt med ett sekels lopp. Det moderna Kina med järnvägar, spårvagnar, fabriker etc. är några decenniers verk, och den, som i likhet med prof. Nyström, kom ut till Midtens rike året efter boxarupproret, men sedan ej återsett landet förrän nu, skulle säkerligen ej tro sina ögon. Sin intima kännedom om och förståelse för det gamla konservativa Kina har N. erhållit från sina första år genom sin verksamhet som lärare i kemi vid universitetet i Taiyuanfoo, hufvudstad i provinsen Shansi. Universitetet, som vid Nyströms engagerande var under organisation, måste förses med hela sitt vetenskapliga instrumentmaterial med tillhjälp af mulåsnor, som fingo forsla t. o. m. mycket tunga maskiner genom svår terräng den 25 svenska mil långa vägen från närmaste järnväg. Det var en kamp mot kinesisk reaktion och konservatism i en provins, som låg helt afskild från yttervärlden, men en rik ersättning bereddes den unge svenske vetenskapsmannen genom det unika tillfället att lefa sig in i det gamla och pittoreska Kinas betraktelsesätt och sedvänjor. Trots många svårigheter utvecklades högskolan att omfatta fackskolor och välinredda laboratorier, där moderna vetenskapliga arbetsmetoder kommo till användning, och den kyliga och miss-

trogna hållningen från myndigheternas och befolkningens sida utbyttes så småningom mot allt vänligare känslor och ett nyväckt intresse.

1911, revolutionens år, stängdes högskolan, men dess verksamhet upptogs åter efter några år, då N. fick erbjuda att komma tillbaka trots att kireserna i öfrigt lade undervisningen helt och hållet i infödda lärares händer. Men N. accepterade ej, då mellankommande planer togo hans tid i anspråk för viktigare värf.

Vintern 1911—1912 var en tid fylld af faror för de i det inre arbetande utländska missionärerna, och Nyström blef genom sin grundliga kännedom om landet ett värdefullt förvärf för den undsättningsexpedition om nio man, som, riskerande sina lif, beslöt att ridande till häst taga sig fram på obanade vägar in i det inre af provinsen Shensi för att nå fram till de isolerade missionsstationerna. Målet ernåddes och öfver 100 missionärer eskorterades till kusten — och säkerheten.

Efter återkomsten fick N. i uppdrag af Envoyé Wallenberg att leda en liknade expedition till Mongoliet för att undsätta de där varande svenska missionärerna, ett uppdrag som fullgjordes på ett lika hedersamt sätt.

Under 1913 utgaf N. sin allmänt kända och erkända bok "Det nya Kina", som rekommenderas till studium för dem som önska få en orienterande inblick i Kina, som det är i våra dagar.

Nyström hade genom sin långvariga vistelse i Kina fått ögonen öppna för de rika naturliga resurser, som detta land ägde, och vikten af att Kinas folk själva handhade exploateringen af desamma. Genom presidenten Yuan-Shi Kais framsynthet började också kineserna att uppmärksamma denna vitala fråga, och det blef därför möjligt för N. att väcka presidentens sympatier för ett förslag gående ut på att anförtro den geologiska undersökningen inom Kina åt svenska vetenskapsmän, hvilka såsom ett litet lands undersåtar kunde förut-sättas arbeta oberoende af politiska biasikter. Planen realiserades 1914 genom engagerandet af prof. J. G. Andersson och prof. Nyström samt sedermera d:r F. Tenggren. Under det första året arbetade Nyström tillsammans med sina svenska kolleger, men sedan själfständigt. I tre år verkade N. på denna kräfvande post och företog under denna tid bl. a. en specialundersökning af en del nya järnmalmsfyndigheter i provinsen Chihli samt en fullständig geologisk rekognoscering af provinsen Honan, där ett trettiotal stora kol-fält undersöktes, kartlades och statistikfördes.

År 1917 återvände prof. Nyström till Sverige, och kom nu i beröring med ärkebiskop Söderblom, hvars religionsvetenskapliga intressen gifvit till upphof en plan att söka upprätta ett svenskt bildningscentrum i Kina, en svensk-kinesisk högskola, som skulle bli en föreningslänk mellan de båda ländernas kultur. N. fick i uppdrag att göra preliminära undersökningar vid sin utresa till Kina i januari 1918 angående möjligheten att realisera denna ärkebiskopens storvalna tanke. Tack vare sina gamla förbindelser med de ledande kineserna och europeerna därute lyckades också N. att erhålla dels centralregeringens i Peking skriftliga sanktion och dels ett gynnsamt mottagande hos handelskammaren och de lokala myndigheterna i Hankow (där universitetet förslagsvis skall byggas). Flera af Kinas mest aktade lärde och statsmän ha utlofvat hjälp med råd och dåd, och stormakternas representanter ha uttalat sin välvilja för planen. Det är nu att hoppas att tillräckligt intresse förefinnes här hemma att förverkliga denna betydande kulturgärning, hvartill naturligen kommer att behövas ganska mycket kapital. Sakert är att man har rätt att vänta ett mycket godt resultat af den blifvande svenska högskolans verksamhet, om, som vi taga för gifvet, i spetsen för densamma sättes en man med så intim och säker kännedom om det kulturella Kina som prof. Erik Nyström äger.

Den 13 maj öppnades i Nationalmuseum den länge förberedda *minnesutställningen öfver Richard Bergh*. Den är till numerären intet uppseendeväckande endast något mer än tvåhundra dukar och dock upptager den många tiotal arbeten, som äro bland de största märkesstenarna från den konstepok, under hvilken de kommit till. Richard Bergh som målare har under senaste år i någon mån bortskymts af hans storartade verksamhet som museichef men äfven om denna sistnämnda period af hans lif varit borta och han aldrig verkat i annan egenskap än som målare hade han dock varit tillförsäkrad en af de främsta platserna i vår konsthistoria.

FRANSK SCENKONST I SVERIGE:
T. v.: M:ME GRETA PROZOR, trup-
pens främsta kraft;
T. h.: M. DUREC, truppens ledare.

Det är så godt som idel bekanta arbeten, som fylla utställningens väggar, porträtten af Strindberg, Fröding, Warburg, doktor Gustaf Ekman, Eva Bonnier och många, många andra — hans porträttgalleri utgör bara det ett ovärderligt monument öfver en svensk andlig kraftperiod. Något af det underbaraste han åstadkommit som porträttmålare utgör dock det relativt obekanta år 1885 fullbordade porträttet af frkn Helena Klemming, hans blifvande första hustru, ett prelude till det året efter målade allbekanta porträttet i Göteborgs museum af fru Helena Bergh.

Så komma de andra stora dukarna "Nordisk sommarkväll", "Riddaren och jungfrun", "Flickan och döden", "Hypnotisk séance" och många andra kända arbeten. Därförutom äro också medtagna en stor mängd småstudier och skizzer från såväl studieåren här hemma som från resorna i Frankrike och Italien.

Den utmärkt vackert ordnade utställningen har tillkommit under öfverinseende af intendenten vid Nationalmuseum, doktor Axel Gauffin.

*

Icke sedan den stora konstslöjduutställningen på Djurgården 1909 har i Stockholm förekommit någon utställning af svensk konstnärlig bokindustri men väl en i Malmö för ett par år sedan på initiativ af Förening-

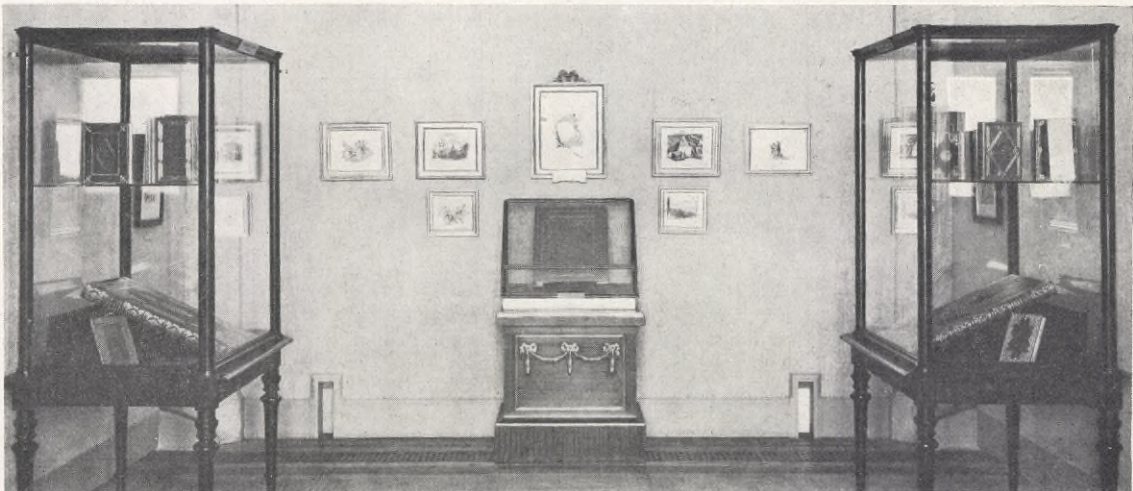

Efter fotografen "Höga" Ernst Nilnerström.
MINNESUTSTÄLLNING ÖFVER RICHARD BERGH:
PORTRÄTT AF FRÖKEN HELENA KLEMMING,
måladt 1885.

gen för bokhandtverk, hvilken utställning sedermera öfverflyttades till Köpenhamn och några norska städer men beklagligtvis aldrig nådde Stockholm.

Den 9 maj öppnades emellertid i Nationalmuseum en utställning af moderna *svensk bokkonst*, anordnad af intendenten Erik Wettergren och amanuensen Akke Kumlien och antagligen den största på detta område, som någonsin förekommit i vårt land. Den fyller tre stora salar och omfattar prof på tryckalster från de flesta af våra stora officiner, prof på bokomslag från de ledande lörlagen, kollektivutställningar från Föreningen för bokhandtverk och A.-B. Handpresstryckeriet i Råsunda hvarjämte väggarna dekorerats med teckningar till illustrationer och bokutsmyckningar af våra mest framstående konstnärer på detta område, exempelvis professor Olle Hjortzberg, Yngve Berg, Bertil Lybeck, Einar Nerman, Torsten Sohonberg och Lydia Skottsberg samt Arthur Sjögren, hvilken sistnämnde ju kan sägas vara föregångsmannen på området.

Utställningens tyngdpunkt utgör dock de stora monsterna med bokband, både förlagsband och biblioteksband och såväl enklare som till ytterlighet rikt och elegant ornerade med guldpresningar och läderplastik. De utgöra ju ett urval af det bästa

MODERN SVENSK BOKKONSTUTSTÄLLNING I STOCKHOLM. Aktiebolaget P. A. Norstedt & Söners och Hofbokbindaren Gust. Hedbergs utställningar. — Foto. Rosenberg, Sthlm.

D:R E. THULIN FÖROLYCKAD UNDER FLYGNING.

En fasansfull flygolycka inträffade den 14 maj i Landskrona, i det att dr Enoch Thulin under en nämnda dag företagen flygtur störtade med sitt aeroplan och i fallet mot marken massakrerades till döds.

Doktor Thulin, som under den senaste tiden företagit dagliga öfningar i konstflygning, steg öfvannämnda dag kl. 7.45 e. m. upp med ett tvåsitsigt monoplan i och för fortsatt träning samt utförde på ca 1200 meters höjd en serie lyckade konstflygningar. Då han därefter skulle göra en "looping the loop" utsattes maskinen för en så våldsam påfrestning, att skefningsrodet vid högra vingen brast och lösslets, hvarvid monoplanet förlorade balansen och störtade ned. Under den svindlande färden nedåt slungades flygaren på ca 200 meters höjd ur maskinen. Vid det våldsamma nedslaget, hvilket ägde rum inom Öresundsvarfvets område, blef flygarens kropp på det ohylligaste sätt söndersplitttrad.

Det monoplan, dr Thulin vid dödsflygningen använde och som vid olyckstillfället slogs i spillror, var en liten jagare med en 90 hästkrafters Thulinmotor, hvilken dr T. otaliga gånger tidigare användt, och hvilken glänsande bestått provet under en mängd pröfvande färder. Det var bl. a. med denna maskin han efter flygutställningen

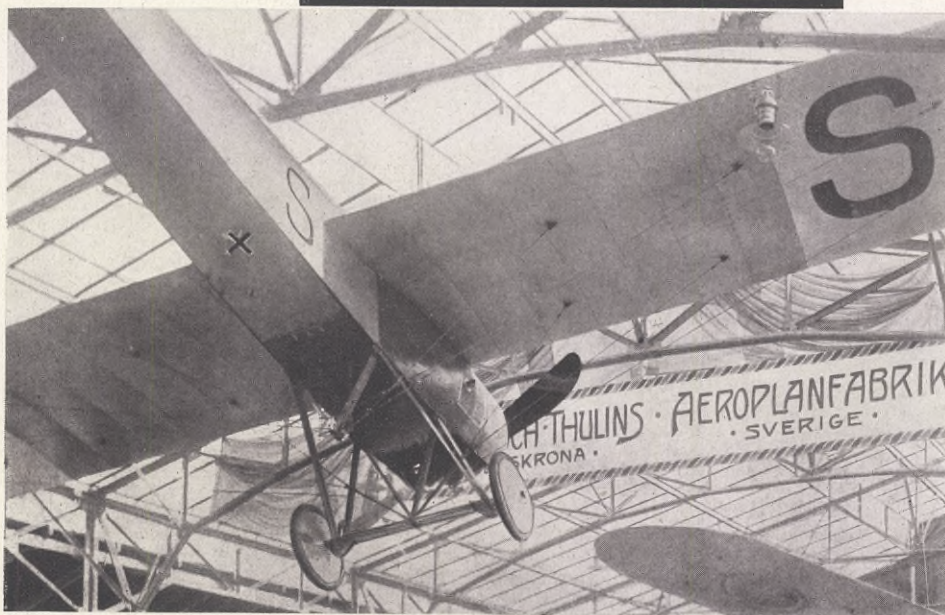

i Kristiania förra året företog sin bekanta flygning Kristiania—Landskrona.

Med dr Thulin har Sverige förlorat icke blott en af sina skickligaste och mest populära flygare utan äfven den svenska aviatikens främste banbytare och befrämjare, till hvars fortsatta verksamhet på detta område man med rätta ansåg sig kunna knyta de mest vidtgående förhoppningar.

Enoch Thulin var född 1881 i Simris socken i Skåne. Efter aflagd mogenhetsexamen studerade han vid Lunds universitet med matematik och fysik som hufvudämnen. Fil. kandidat 1902 promoverades han 1912 fil. dr. Redan tidigare hade hans intresse inriktats på flygtekniken och dess problem. Efter praktiska flygstudier aflade han i Frankrike 1912 profven för det internationella flygcertifikatet samt återvände därefter till Sverige, där han snart genom en rad af djärva och skickligt utförda luftfärder fäste den allmänna uppmärksamheten vid sin person. Man torde ännu ha i minne hans berömda flygning af 1914 från Paris till Landskrona samt de omedelbart därpå följande färderna Malmö—Stockholm och Göteborg—Köpenhamn.

Sin största betydelse för den svenska flygväsendet har Thulin dock haft som initiativtagare till och ledare af det 1913 bildade Aktiebolaget Enoch Thulins Aeroplanfabrik

* Den maskin, dr Thulin använde för flygningen Kristiania—Landskrona

Öfverst: FIL. D:R ENOCH THULIN, en af vårt lands främste flygare, skapare af det berömda etablissemanet för tillverkning af aeroplan hvilket bär hans namn och en af de för hela vårt flygväsende mest betydande personligheter. — Foto. Johansson, Gbg.

Nederst: DEN MASKIN MED HVILKEN D:R THULIN OMKOM. Efter foto, som efter utställningen i Kristiania 1918 tillställdes H. S. D. af dr Thulin och hvar af hans personligen gjort anteckningen därunder. Det var samma maskin med hvilken han nu företog sin dödsflygning.

Forts. fr. föreg. sida.

som på detta område ästadkommit inom landet under de senaste tio åren och om många af dem kan med tämligen stor säkerhet fastslås att de säkerligen inte för närvarande kunna öfver-

träffas af något annat lands bokindustri. — Den vackra och intressanta utställningen ingår som ett led i Nationalmuseums sträfvan att belysa icke blott gångna tider utan äfven aktuella konstnärliga yttringar.

Goda fotografier

för omslagsvignetten

— genre och landskap — äro välkomna och honoreras vid införandet.

R ed.

HÄSTUTSTÄLLNING I STOCKHOLM.

Fredagen den 9 maj öppnades åter i Stockholm den, unger de senaste två åren inställda, stora hästutställningen och pågick till och med söndagen den 11. Helt naturligt motsvarade antalet utställda hästar inte fullt föregående års men var dock i betraktande af den alltjämt rådande foderbristen, transportsvårigheter etc. imponerande nog. Nya värdefulla pris hade skänkts af bl. a. konungen, kronprinsen och prins Carl.

Fredagen och lördagen upptogs så godt som uteslutande af prisridningar och pris-

LIFGARDETS
TILL HÄST SEGRANDE LAG I SVÄRARE PRISHOPPNING.

Till bilder å nästa sida.

Ett par långväga flygare ha under veckan gästade Stockholm. Söndagen den 11 maj anlände från Berlin öfver Köpenhamn och landade på Ladugårdsgärdet den österrikiska flygaren, doktor *Josef Sablatnig* i en elegant luftomnibus och åtföljd af tre passagerare, mekanikern Klatte och två journalister. Starten från Berlin hade skett lördagens middag och färden till Köpenhamn fullbordades utan mellanlandning på en tid af 2 tim. 50 min. och 2,200 m. höjd öfver Östersjön. Från Amager startades åter kl. 7 söndagsmorgonen och skedde framkomsten till Stockholm efter en färd utan alla missöden kl. half 12 fm. Maski

Foto. Norberg, Stålm.

KONSULINNAN G. HORNGREN Å STEP. Segrade i medelsvår prishoppning för ryttarinnor.

hoppningar och bland de ekipage, som speciellt utmärkte sig, kan nämnas doktor Lars Flodquist på Contra Costa, 1:a pristagare i svårare prishoppning och segrare öfver alla ej endast civila utan äfven militära medtäflare, löjtnant H. von Bornstedt på Falken, segrare i såväl första dagens svåraste prishoppning som i lördagens championprishoppning, i hvilken sistnämnda täfling hans bror, löjtnant B. von Bornstedt på Omar, hemförde tredje pris. Bland de deltagande damerna, som för första gången vid dessa täflingar icke afskilt i en klass för sig utan deltog jämnsides med de manliga ryttarne, utmärkte sig i all synnerhet konsulinnan Horngren.

Söndagens lagprishoppning om kronprinsens hederspris hade uppåddat fyra lag från våra bästa beridna regementen och bland dem vanns priset, som af sakkunniga förutspåts, af Kungliga Lifgardets till häst lag. Såväl lördagen som söndagen fingo sin värdiga avslutning med en glansfull ryttarfest i cirkus på Djurgården,

D:R LARS FLODQUIST Å CONTRA COSTA, besegrade alla medtäflande, militära och civila, i svårare prishoppning för alla ryttare.

nen, som användes var ett efter svenska förhållanden rätt stort biplan försedd med en 220 hkr. Benzmotor. Mellan de båda vingarna fanns placerad en passagerarehytt med plats för fem personer, samt försedd med fyra fönster, elektriskt ljus, läderklädda soffor och fotografier på väggarna. Bakom passagerarehytten hade föraren och spanaren sina platser.

Redan den 21 april under flygutställningen i Köpenhamn företog doktor Sablatnig en mycket uppmärksam flygning Berlin—Warnemünde—Köpenhamn och det var hans mening att redan då fortsätta till Stockho m. Färden måste emellertid då af formella skäl uppskjutas.

På söndagen väntades också den dansklöfde franska flygaren, löjtnant *Pauli Krause-Jensen* men hans ankomst skedde icke förrän på måndagskvällen omkr. klockan åtta. Han startade på lördagen från Paris och framkom till Köpenhamn efter en oafbruten flygfärd på 7—8 timmar. Det hade varit hans mening att redan på

Foto. Blomberg, Klippau.

Litterära bidrag honoreras inom 8 dagar

i fall af antagande, eller returneras därest porto medsändts

För Redaktionen obekanta insändare böra med manus lämna en försäkran att detta icke är öfversättning eller bearbetning af annans arbete utan ett af insändaren själf författadt och ej förut offentliggjordt eller till annan tidning eller tidskrift erbjudet svenskt original

Vidst. bild: ARMÉFLYGAREN LÖJTNANT ELIS NORDQUIST hvilkens rekordflygning Ljungbyhed—Stockholm—Ljungbyhed väckt uppeende. Flygningen gick öfver 940 km. på en tid af 8 timmar 35 min. och visar ett afgjordt vackrare resultat än de bästa stjernflygningarne. — Text å nästa sida.

1—2. D:R IOSEF SABLATNIG ANKOMMER TILL STOCKHOLM FRÅN BERLIN FÖRANDE EN LUFTOMNIBUS MED TRE PASSAGERARE

1. D:r Sablatnig.

2. Ankomsten till Gärdet.

3. LÖJTNANT KRAUSE-JENSEN ankommer till Stockholm i aeroplan från Paris med en passagerare.

söndagen fortsätta till Stockholm men affärden blef uppskjuten till måndagsmorgonen. I Malmslätt måste nödlandning äga rum på grund af motorfel och äfven i öfrigt hade färden varit tämligen pröfvande på grund af regn och svårt väder.

Löjtnant Krause-Jensen har deltagit i kriget på fransk sida ända sedan krigsutbrottet och varit med om inte mindre än 35 luftstrider. Den maskin han användt under färden från Paris är ett två-

Pressfotos.

— och: Kem. A.-B. Bengt Sjöversparre, Skövde—1916.

REGERINGSTRUPPER INRYCKA I LEIPZIG UNDER GENERAL MÄRKERS ÖFVERBEFÄL NATTEN TILL 11 MAJ.

Därunder:

GENERAL MÄRKER (x).

Leipzig, en af de tyska städer, där spartakister och oafhångiga socialister med undantrångande af den lagliga regeringen tillvällat sig makten och utropat rådsrepubliken, besattes den 11 maj utan blodstygjutelse af regeringstrupper. För att hindra utbrottet af befarade nya upprorsrörelser har ständrätt proklamerats och vidtomfattande åtgärder vidtagits för att trygga ordningen såväl i Leipzig som i det öfriga Sachsen.

sitsigt biplan från den franska firman Breguet, försedd med en 300 hkr. vattenkyld Renaultmotor. Som passagerare medföljde löjtnant Sabouret i franska armén och för att mottaga de båda resenärerna hade på flygplatsen vid Hägerstalund, där landningen ägde rum, infunnit sig franska legationens samtliga militära delegater samt representanter för landförsvarsdejt och lufttrafikbolaget.

Löjtnant Krause-Jensen medförde svensk kurirpost från Paris och fransk kurirpost från Köpenhamn ävensom en fullständig afskrift af fredstraktaten, hvilken sistnämnda äfven aflämnades i Köpenhamn och Kristiania. Redan på tisdagseftermiddagen fortsatte de båda flygarne från Stockholm till den norska hufvudstaden hvilken färd genom motorfel afbröts i Enköpingstrakten.

En synnerligen vacker flygning utfördes den 14 maj af chefen för flygskolan på Ljungby hed löjtnant *Elis Nordquist*, som nämnda dag flög sträckan Ljungbyhed — Stockholm och åter med endast en mellanlandning. Den tillryggalagda sträckan uppgick till sammanlagdt 940 km. Som jämförelse kan nämnas att den längsta vid den skandinaviska stjärnflygningen utförda flygningen uppgick till 850 km. Löjtnant Nordquists flygfärd är den längsta, som gjorts på en dag i Sverige.

Efter fotografier.

Uttid: Ken. A.-B. Bengt Sjöberg. Bildn.-986.

FRÅN DE TYSKA KRIGSBARNENS AFRESA FRÅN BERLIN,

NÄR FREDSVILKOREN ÖFVERLÄMNANDES.

1—4. ANKOMSTEN TILL HOTEL TRIANON PALACE I
VERSAILLES:

1. FRANSKE KONSELJPRESIDENTEN CLEMENCEAU.
2. ENGELSKA PREMIÄRMINISTERN LLOYD GEORGE.
3. FÖRENTA STATERNAS PRESIDENT WILSON.
4. TYSKE UTRIKESMINISTERN, GREFVE BRÖCKDORFF-RANTZAU.
5. DEN TYSKA DELEGATIONEN EMOTTAGER FREDSVILKOREN. Närmast öfver (X) synes i följd: Schücking, Giesberts, Brockdorff Rantzau, Landsberg och Melchior.

Efter originalfotos.

Efter fotografi
DEN TYSKA FREDSDLEGATIONEN I VERSAILLES, fotograferad den 7 maj. Fr. v. Leinert,
Kliché: Ernst Sjöberg
Melchior, Giesberts, Brockdorff-Rantzau, Landsberg, Schücking.

MOT FREDEN.

Under den gångna veckan har i utrikespolitiskt hänseende intresset samlat sig kring den i alla länder förda lidelsefulla diskussionen om det af de allierade makterna för Tyskland framlagda fredsörslaget. Det närmast berörda folket, det tyska, af hvars vilja fred eller fortsatt krigstillstånd afhänger, har begått veckan som en sorgevecka. Riksstyrelsens uppmaning härtill torde hafva varit obehölig — så starkt, så äkta

ner, hvilka på sina håll antagit en mot de allierade makternas ledande män, särskildt Wilson, rätt så förnärmande karaktär.

Trots det väldiga motstånd som sålunda från tysk sida reses mot det framlagda fredsörslaget har man en känsla af att Tyskland icke vågar taga risken af ett förkastande, utan att man i den resta hotfulla protesterörelsen närmast söker ett medel att påverka de fiendtliga makterna i afsikt att undslippa den dik-

hafva inom alla samhällsklasser, inom alla meningsgrupper den af fredsvillkorens hårdhet framkallade förtviflan och hopplösheten kommit till uttryck.

Rikspresidenten Ebert har i sitt budskap till folket betygat, att fredsvillkoren äro outhärdliga, ministerpresidenten Scheidemann har inför den under veckan inkallade nationalförsamlingen anslutit sig till detta uttalande, hvilket underskrifvits äfven af andra ledande och ansvariga politiker liksom af hela den tyska prässen. Bland folkmassorna i alla delar af landet hafva vreden och förtviflan sökt sig utlösning i otaliga protestdemonstrationer,

Efter fotografi
DELEGATIONENS MEDLEMMAR PROMENERA Å DET MED STÄNGSEL AFSTÄNGDA OMRÅDET I VERSAILLES. Utanför stängslet synas stadsborna intresserade af att iakttaga främlingarne.
Kliché: Ernst Sjöberg

FÖRSTA MAJ I PARIS.

Efter fotografier.

Kliché: Kem. A.-B. omf. NUTTERSARRE, Stålm-Gib

ARBETARNES SAMFÄLDA DEMONSTRATIONSTÅG MOT PLACE DE LA CONCORDE möttes af starka militär- och polis-
kedjor, hvilka dock genombröts å rue Royale (nedre bilden).

Paris var den 1 maj skådeplatsen för *svårvartade tumult*, under hvilka det kom till strid mellan de demonstrerande arbetaremassorna samt ordningsmakten. Ett 80-tal polismän blefvo mer eller mindre svårt sårade. Äfven på motsatta sidan hade man att räkna med ett stort antal sårade, däraf några lifsfarligt. Oroligheterna hade ingen politisk karaktär, utan uppstodo när arbetarna trots regeringförbudet ville anordna sin sedvanliga 1 majdemonstration.

terade våldsfreden och i stället få till stånd en efter underhandlingar träffad fredsuppgörelse, där också tyska synpunkter vunnit beaktande. I Versailles synes äfven den tyska fredsdelegationen vilja inrikta sina ansträngningar på att få i gång ett meningsutbyte, hvilket efter hand måhända skall kunna utvecklas till verkliga fredsförhandlingar.

Den tyske utrikesministern Brockdorff-Rantzau har sålunda tillstått presidenten för fredskonferensen Cle-

menceau ett flertal noter, rörande vissa delar af fredsvillkoren, samt i behörig ordning mottagit svar å några af dem. I en af dessa noter skildrar den tyske utrikesministern de förödande följderna för Tysklands folk af de villkor om ekonomisk godtgörelse och landafträdelser, som inneslutas i fredsfördraget. I en annan not anhålles om utredning angående hvilka som äro de egentliga upphöfsmännen till kriget. I en tredje not, som särskildt behandlar de fordrade landafträdelserna, framlägger den tyska delegationen ifråga om Saarbäckenet ett förslag att området skall få förbli i tysk ägo mot det att Tyskland lämnar Frankrike kompensation i kolleveranser såväl från Saarbäckenet som Ruhrdistriktet.

Huruvida de allierade makterna skola låta förmå sig att beträda den underhandlingens väg, som tyskarne

Forts. å sid. 544.

ENGELSKA DOMINIENS TRUPPER HYLLAS I LONDON.

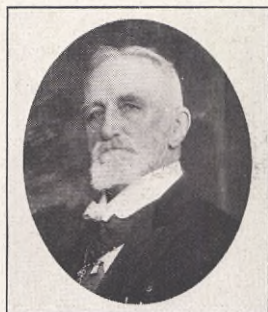
TRUPPER FRÅN DE ENGELSKA DOMINIENS: Canada, Nya Zeeland, Sydafrika, Australien och den äldsta kolonien Newfoundland, marscherade den 3 maj genom London under utomordentlig entusiasm från stadens befolkning. De kungliga omgifna af det allra högsta befälet hälsade trupperna utanför Buckingham Palace — Öfverst: Vy öfver platsen framför slottet, där den kungliga tribunen var uppförd — Därunder: Konungaparet och öfriga kungliga jämte uppvaaktning m. fl. I midten synas främst konungen och drottningen (sittande) samt änkearotningen (stående längst t. h.), bakom konungen står hertigen af Connaught. Framför tribunen fr. v. sir D. Probyn, lady Amphilil, lord Cavan, sir W. K. Furse, sir J. Byng, sir H. Rawlinson, sir C. H. Harrington, sir T. Clark, mr Winston Churchill, sir Douglas Haig, sir H. Plumer, sir W. Birdwood, gen. Mac Donogh, general Fielding. — Efter fotografier.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

A. R. SKARIN.
F. d. Justitieråd — Stockholm.
80 år 20 maj.*

C. O. OLSEN.
F. d. Viceamiral, — Sthlm.
75 år 26 maj.*

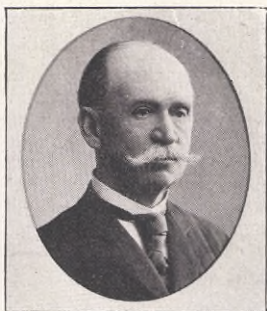
C. O. AHLMARK.
Öfverste. — Karlstad.
60 år 12 maj.*

S. A. D. TUNBERG.
Kallad t Professor i historia
v. Stockh. Högskola.*

O. W. ODELBERG.
Bruksägare. — Gustafsberg.
75 år 25 maj.*

A. N. C. MÖRNER.
Grefve. Godsägare. — Herr
borum. — 70 år 16 maj.*

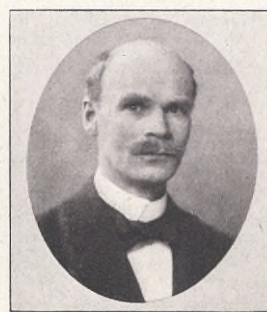
E. G. VON SYDOW.
Bankdirektör. — Göteborg.
50 år 22 maj.*

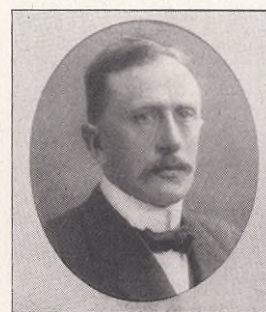
J. J:SON HAMMAR.
Direktör. — Stockholm.
50 år 19 maj.*

C. M. KRUMLINDE.
Rådman. — Ronneby.
60 år 18 maj.*

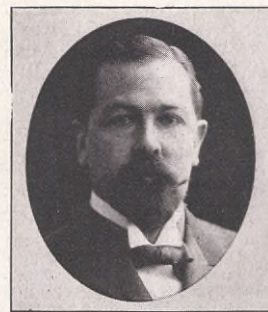
C. F. GIÖBEL.
Byråchef. — Stockholm.
50 år 13 maj.*

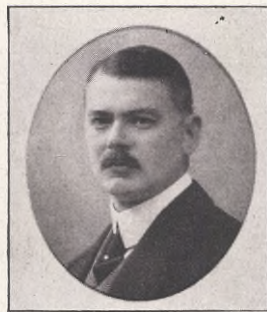
K. G. HAMBERG.
Rådman. — Nyförordnad för-
likningsman. — Göteborg*

J. G. DAHL.
Rådman. — Filipstad.
50 år 1 maj.*

G. T. PALMQVIST.
Direktör. — Stockholm.
60 år 18 maj.*

O. ALMSTRÖM.
Grosshandl. — Göteborg.
50 år 14 maj.*

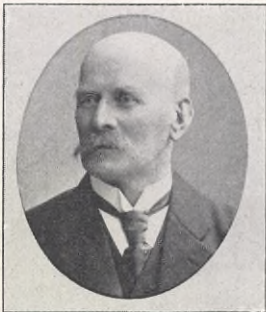
C. H. C. HÅKANSON.
Ingeniör. Afd. chef - Västerås.
50 år 21 april.*

A. E. WIBEL.
Grosshandlande — Stockholm.
50 år 2 maj.*

* Data å nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

J. W. LINDBLOM †.
F. d. Stat.-insp. Kontrollör. —
Norrköping — F. 49. † 8 maj.

C. H. HILDEBRAND †.
F. d. Professor. — Lund.
F. 51. † 9 maj.*

P. SANDBERG †.
Grosshandlande. — Göteborg.
F. 69. † 6 maj.

E. BJÖRKMAN †.
Professor. — Upsala.
F. 72. † 10 maj.*

REINHOLD SKARIN. Stud. 57, hofr. ex. 61, v. hfd 65, ass. i G. hofr. 73. konst. rev. sekr. 76, rev. sekr. 79, tj. just. kansler 84, justitieråd 86—06. Led. af komm. f. utarb. af lag ang. konsularjurisdiktion 84, förordn. utarb. förslag t. eckles. boställsordn. 76, ordf. i komm. f. förslaget granska. Mångårig ordf. i Stockh. stads folkskoleöverstyr. Af K. M. utsedd fullm. o. ordf. i Sv. Riksbank 06—09, inspekt. ö. h. latinlärov. på Norrmalm 09. Utg. Sv. Rikes Lag i en mängd uppl. samt Sv. Lagsamling (fortsätt. af Lilienbergs) t. o. m. 95. Komm. m. st. k. N. O. och St. Olofs O. Biografi o. hetsid. portr. årg. V: 35.

CARL OLSEN. Sek. ljt. v. Flott. 65, komm. kapt. i gr. 94, kommandör 98, varfarschef v. Flott. stat. i Stockh. 99, stat. befälh. där 03—05, konteramiral v. Flott. 03, mil. led. af Högsta domst. 03—10, chef f. Marinförvalt. 05—10, tf. inspektör af Flott. öfn. t. sjöss 06, vice amiral v. Flott. 08—10, i Flott. res. 10. Led. af Krigsvet. akad., Örl. mannsällsk. Ordf. i dir. ö. handelsflott. pens. anst. Komm. m. st. k. Sv. O., ridd. Carl XIII-O. Biografi o. hetsid. portr. årg. IX: 10.

CARL AHLMARK. Uijtn. v. Verm. reg. 80, sjukvagn. i Chili 87—91, kapt. v. nämnda reg. 99, disp. v. Växåns bryggeri a.-b. i Karlstad 92, öfv. ljt. 11, afsk. o. öfverste i res. 14. Ordf. i hamnstyr. sdn 10, i sjömanshusdr. i 12 distr. af sv. R. Korset. Styr.-led. i Verm. e. banks centr. styr. **SVEN TUNBERG.** F. 82, fil. dr. 11, doc. i hist. v. Ups. univ. s. å., t. prof. i samma ämne 12—15; sdn 07 aman. v. Ups. landsarkiv. I dagarne af styr. i Stockh. högsk. kallad att utan ansökan vara förste inna i af den af generalkonsulinnan Pauline Warburg upprättade Sven Warburgs professur i historia

WILHELM ODELBORG. Uijtn v. Söderm. reg. 64, v. ordf. i styr. f. Kon. riket S eriges hyp. kassa 09—15, ljt. 72, afsk. 73. Utl. landtbr. studier 65—66, disp. f. a.-b. Gustafsbergs fabr. intress. 69. Landstingsman 73—09, v. ordf. 88; led. af hushålln. sällsk. förv. utsk. 78—18, tilld. dess guldm. Led. af Riksd. F. K. 84—10; led. af arbet. försäkr. komm. 84—87. Fullm. i Riksgäldskont. 93—13. Ordf. i styr. f. Stockh. läns sparb., v. ordf. i styr. f. Allm. brandförsäkr. verket f. bygg. å landet, ordf. i styr. f. Stockh. l. brandst. bol., led. af dir. ö. K. Serafimerlaskan. (92—16). Ordf. i centr. komm. f. husslöjdens befrämj. Inom Stockh. län sdn 95, led. af K. Patr. sällsk. förv. utsk., led. af dir. f. sjukh. Elra t. 16, led. af styr. f. Oscar-Josefins fören. t. 16. Ordf. i komm. s. t. 18. Hed. led. af Landtbr. akad. Komm. m. st. k. V. O. Biografi o. hetsid. portr. årg. V: 36 o. X: 48.

NILS MÖRNER. Utex. fr. Utluna landtbr.-inst. 74. Eg. egend. Herborum o. Käreholm i Östergöt. Ordf. i komm.-st. 78, i vägstyr. 96, i skogsstyr., hushålln.-gille 97; led. af tingshusstyr., led. af hushålln.-sällsk. förv.-utsk. **ERNST VON SYDOW.** Stud. 88, tj.-man i Sundsvalls e. banks afd.-kontor i Stockholm s. å., kamrer der 95, kassadör. 05, v. verkst. dir. 08; verkst. dir. o. chef f. A.-b. Göteborgs bank, hufvudkontoret, sdn 11, styr. v. ordf. 19. Led. af styr. f. Sv. bankfören. sdn 17. Led. af Stockh. stadsfullm.-komm. f. regler. bestämmelser f. stadens egna hems lånerörelse 05—07; led. af kommittéerna f. stämpelbeskatt. 09, ämrens kassaväsen 09—10, ekonom. fören. infån.-rörelse 11—12; suppl. f. fondbörskommitteeräde 08—11, i drätselnämndens första afd. 10—11, f. fullm. i pens.-försäkr.-fonden 17. Styr.-led. i barnsjukh. Samariten 06—11, Sofiahemmet 06—12. Allm. barnbördsh. 10—13, sällsk. De gamla vännar sdn 06, bostads a.-b. Vanadslunden (bost. f. arbetare) sdn 03; Styr. led. i a.-b. Iggesunds bruk, Hudiksv. träv. a.-b. sdn 06, i dessa aktiebolags Intress. a.-b. sdn 09, i Lindholmens verkst. a.-b. sdn 15, i Emiss. a.-b. Mercator sdn 17.

Till bild å sid. 531.

Sverige gästas f. n. af ett franskt teatersällskap med uppträdanden bl. a. i Göteborg och Stockholm. Turnén står under ledning af M. Durec, direktör för Théâtre des Arts i Paris, känd från sitt besök här i Sverige år 1902, då Sarah Bernhardt var en af turnéns deltagare. Den nuvarande ensemblen består af ett trettiotal sceniska krafter, bland hvilka kan nämnas m:me *Greta Prozor*, af svensk börd. Gästspelet har omfattats med liflig sympati af den teaterintresserade svenska publiken, hvilken gifvit sitt erkännande såväl åt det goda spelet som den med omsorg

JOHN HAMMAR. Stud. 89, utex. fr. tekn. lärov. i London 91; efter anstältn. h. elektr. firma i London tj.-gör. v. Sv. kommissariatet v. verdensutställn. i Chicago 93. Fullföljde sin elektr. utbildn. under studieresor i För. Stat. o. Canada. Ingeniör h. dr. de Laval 94, verkst. dir. v. de Laval elektr. a.-b. 96—1900; öfverlyttade sistr. år t. Paris f. a.-b. Separator. Verkst. dir. i Sv. allm. exportfören. 02—15. Har med goda uppslag och energi t. deras genomförande verkat främjande f. vårt lands utländska förbindelser, dels genom dess deltagande i stora utställningar (St. Louis 04 o. Lège 05), dels genom upprättande af ångbåtslinier (Sverige—La Plataländ.). Dir. i imp. o. exp.-firman Hammar & Co., Aktiebolag, Stockh. Vistas sdn 16 i N. Y. der han leder firmans amer. afd. Biografi o. hetsid.-portr. årg. X: 5.

CARL KRUMLINDE. Genomg. tekn. skolan i Malmö. Uijtn. i an. tf. kr. upp. kassör i Ronneby 93, kr. upp.-kassör o. rådmann der sdn 05. Ordf. i tax.-nmd, aukt.-förestånd. Kassör o. sekr. i folkskol.-styr.

FREDRIK GÖBEL. Stud. 88, afg.-ex. fr. Skogstinst. 91, ex. jägm. 92, skogsförv. v. Hasselfors bruk 91—07, led. af skogsskötseln v. Åtsk. egend. i mell. Sverige; förestätt. jägmäst.-tjenst i Örebro o. Askersunds rev. i tills. åtta år. Byråchef i Domänstyr. sdn 06.

GUSTAF HANBERG. F. 68, stud. 87, jur. utr. kand. ex. 97, stadsnot. (assessor) i Göteborg. 08, rådmann 19, i dagarne förordn. i förlikningsman i västra distr. Ordf. i styr. f. Göteborg. stads arbetsförm.-anst. sdn 15; led. af folkskolstyr. sdn 10, v. ordf. sdn 11, ordf. i dess förvalt.-nmd sdn 13; ordf. i styr. f. Skyddsvarmet, Göteborg, sdn 14.

GEORG DAHL. Stud. 87, hofr.-ex. 93, e. o. not. i Sv. hofr. s. å., stadsfisk. i Filipstad 98—03, kronokassör der 98—04, lagf. rådmann, brottm.-not, stadsfogde o. stadssekr. der sdn 03, Kontr. v. Verm. e. banks afd.-kontor sdn 01, ordf. i lokalstyr. o. jourh. led. sdn 11, styr.-led. i Filipst. sparb. Landstingsman 08—10 o. sdn 12, v. ordf. i folksk.-styr.

GUSTAF PALMQVIST. Stud. 78. Verkst. dir. f. P. Palmquist a.-b. boktr. o. förl. 73, styr.-led. 80—16, styr.-led. i Hellefors styckebruk 05—16.

OLOF ALMSTRÖM. Etabl. firman Anderson, Almström & Co. Göteborg, 90; under några år led. af Göteborg. stadsfullm. Led. af sparv. styr. och slaktusstyr.

HARALD HÅKANSON. Afg.-ex. fr. Chalmers tekn. läroanst. 92, fr. Polytekn. i Zürich, elektr. afd. 93; anst. som ing. i Amerika 93—96, i Berlin 96—99, i Helsingfors 99—01, chef f. automobilutlliv. v. Södertelle verkst. 01—04; afd.-chef v. ASE i Västerås sdn sistr. år. Suppl. i Sociala Rådet 19; led. af Västerås stadsfullm. sdn 14, drätselkamm. sdn 08, led. af styr. f. Sv. teknologifören. Stockholm sdn 15. Uppfinnare af vinterautomobilens. Levererat motorslädor t. sir Ernest Shackletons sydpolsexp. 14—17.

AXEL WIBEL. Prakt. å kontor efter afg. fr. Schartaus hand.-inst., start egen affär i kontorsinredn. 97.

HILDEMAR HILDEBRAND †. Stud. 71, med. lic. 86, med. dr. 92; prakt. läk. i Lund 87; e. o. prof. i pediatrik o. prakt. med. v. Lunds univ. 93—08, prof. 08—16; öfverläk. v. Lunds länsläsarets pediatrik, afd. 99—16. Led. af Fysiograf. sällsk. i Lund.

ERIK BJÖRKMAN †. Fil. dr. 96, doc. i eng. spr. 1901, i germ. spr. v. Göteborg. högsk. 04, e. o. prof. i germ. spr. v. Lunds univ. s. å., prof. i eng. spr. v. Göteborg. högsk. s. å., v. Ups. univ. sdn 11.

valda moderna litterära repertoaren och åt den artistiskt gestaltade dekorativa iscensättningen.

*

En beklaglig olyckshändelse inträffade lördagsaftonen den 10 maj på Hasselbacken i Stockholm under den i samband med hästutställningen pågående balen. En af gästerna, fröken *Elsa Toll*, hade i sällskap med några andra personer för att få någon svalka gått ut på ett i jämnhöjd med festsalens fönster beläget tak, tillhörande en gång, som förbinder Hasselbackens huvudbyggnad med köksdepartementet. I mörkret råkade fröken *Toll* stöta genom en öppen ljuslanternin ned i den flera meter under belägna stenlagda gången och skadade sig så illa att hon redan efter en kort stund på väg till sjukhuset afled.

Fröken *Elsa Toll* var född 1895 och dotter till grosshandlaren Reinhold Toll i London och hans maka i första gifvet, född Prom-Möller.

Efter porträtt. Klädd: slöja o. Perlepar. **FRÖKEN ELSA TOLL,** omkommen genom olyckshändelse den 10 maj.

MALTHESER-BRYGGERIET, Kommunernas högkvarter, sönderskjutet.

T. v.: MATTHÄIKYRKAN VID KARLS-PLATZ, i hvars torn spartakisterna förskansat sig och som under beskjutning erhöill en del skador synliga å foton.

Bayerns hufvudstad, hvilken under månader befunnit sig i spartakisternas våld och utstått oerhörda lidanden under deras terroristiska regemente, besattes de första dagarna af maj af regeringstrupperna, hvilka dessförinnan dock haft att utkämpa blodiga strider mot de röda styrkorna, som försvarade sig med ursinnigt raseri. När nederlaget syntes oundvikligt sökte spartakistledarne rädda sig genom flykt, men hindrades af sina egna anhängare och utlämnades af dem till regeringstrupperna, hvilka efter afkunnad ståndrättsdom lät arkebusera ett tiotal af dem.

Ordningen är nu åter upprättad i hela Bayern.

Efter fotos. STADSBEFOLKNINGEN HÄLSAR MED JUBEL DE INTÅGANDE REGERINGSTRUPPERNA. KILBOM: *Borg & Sparre*.

MÜNCHEN EFTER SPARTAKUSTERRORN.

Efter fotos.

1. HUFVUDBANGÅRDEN BESATT AF Regeringstrupper.
2. STACHUS KIOSKEN, en af Münchens seværdheter, fullständigt ödelagd.
3. UTHUNGRADE KASTA SIG ÖFVER EN UNDER STRIDEN FALLEN HÄST.

Forts. fr. sid. 539.

söka utlägga, är höljdt i dunkel. Man har å ena sidan de tidigare gjorda kärva uttalandena att tyskarne icke skola tillåtas att diskutera fredsvillkoren, utan ställas i valet mellan ett rent afslag eller underkastelse, men å andra sidan torde de allierade makterna i tillmötesgående riktning påverkas af den nära till hands liggande möjligheten, att Tyskland, drivet till förtviflan, skall neka sin underskrift å fredstraktaten och därmed det för hela världen ödeläggande krigstillståndet åter inträda.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller ovillkorligt förbud.